

Opgaven, materiaal- behoefte en circulariteit in de bouw

Taco van Hoek

Directeur Economisch Instituut voor de Bouw (EIB)

Drie vragen

- Waar staan we met circulariteit in de bouw?
- Hoeveel wordt er al gerecycled?
- Wat zijn de beleidsimplicaties?

Forse bouwopgaven

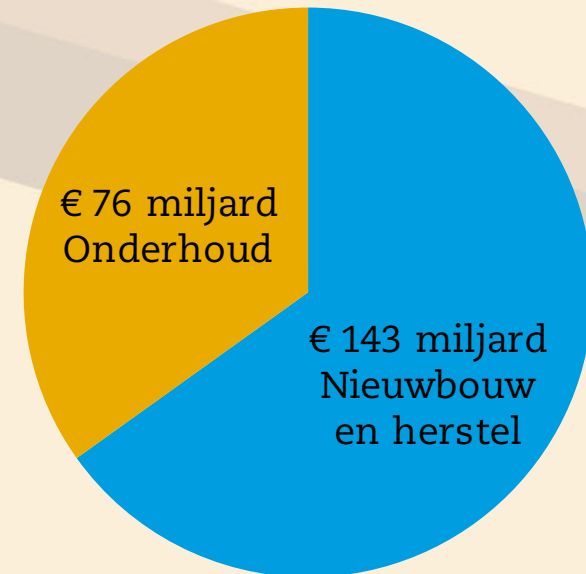
Woningbouwproductie t/m 2030

Utiliteitsbouwproductie t/m 2030

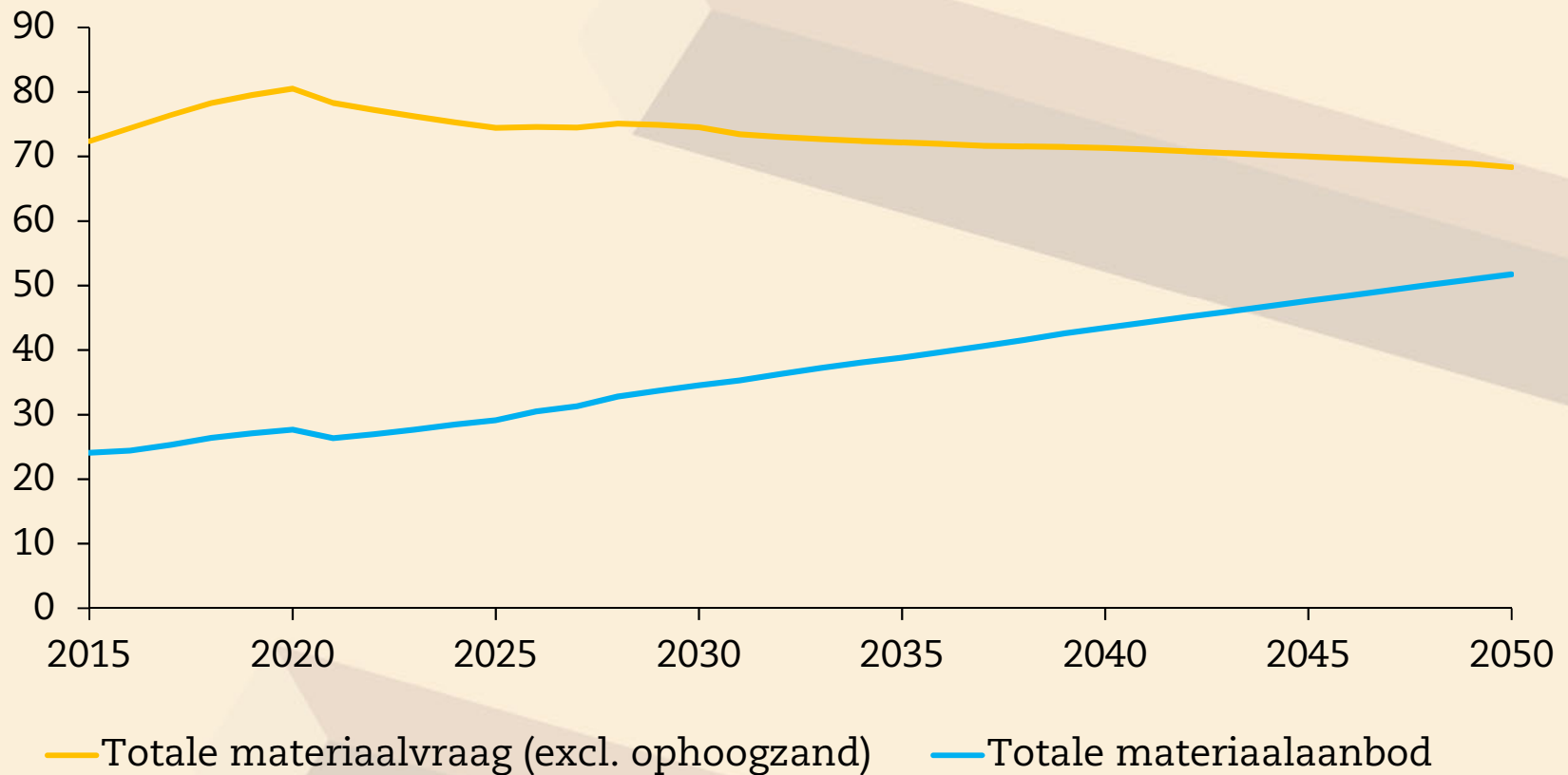
GWW-productie t/m 2030

Grote materiaalbehoefte bij business as usual

- Bijna 1 miljard ton materiaal tot 2030
- Ruim 2 miljard ton tot 2050
- Verdubbeling van deze aantallen wanneer ophoogzand wordt meegenomen

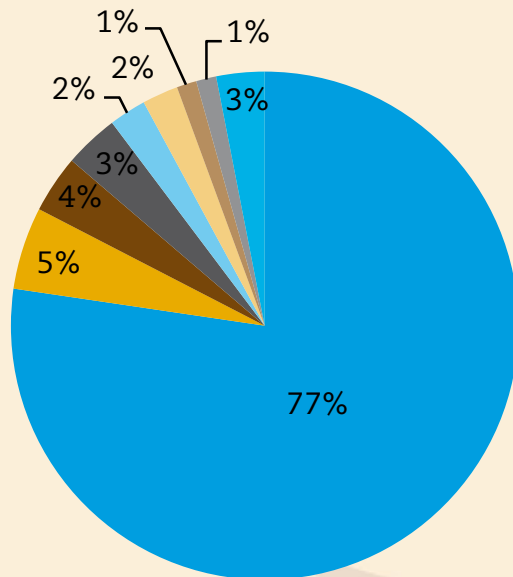
Confrontatie vraag en aanbod materiaal (mln. ton)

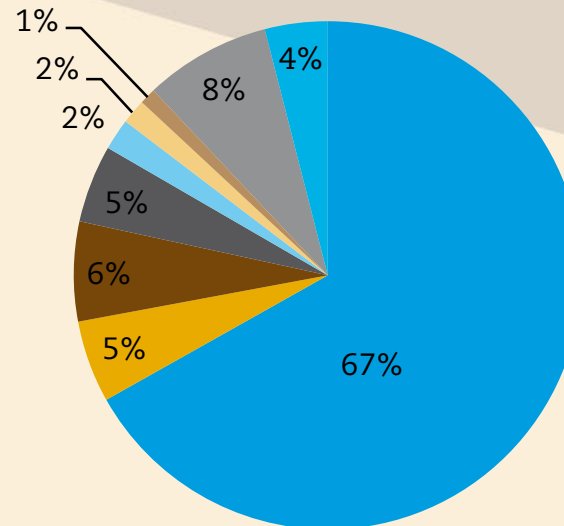
Bron: CBS en CE Delft, bewerking EIB

Verdeling materiaalvraag en materiaalaanbod (2014)

17.600 kton vraag

7.265 kton aanbod

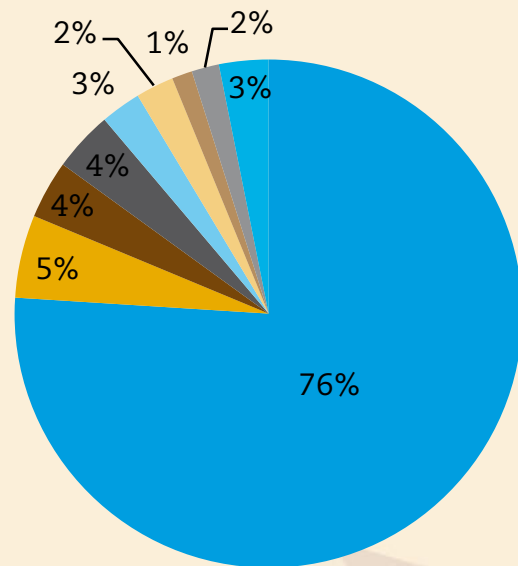

- Beton
- Staal & IJzer
- Baksteen
- Hout
- Isolatie
- Glas
- Zand
- Overig steen
- Overig

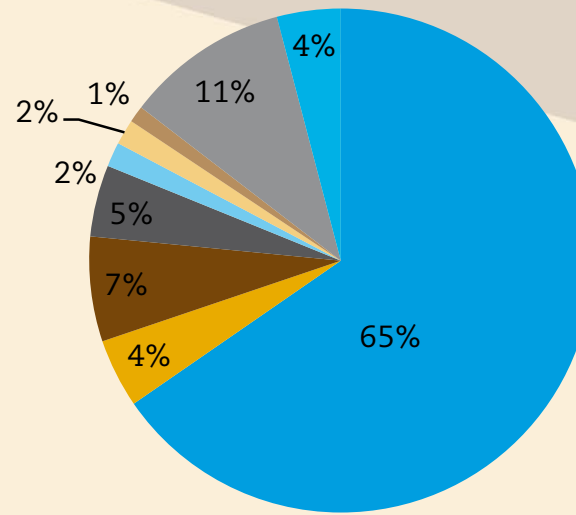
Bron: Metabolic, bewerking EIB

Verdeling materiaalvraag en materiaalaanbod (2030)

26.565 kton vraag

15.605 kton aanbod

- Beton
- Staal & IJzer
- Baksteen
- Hout
- Isolatie
- Glas
- Zand
- Overig steen
- Overig

Bron: Metabolic, bewerking EIB

Uitkomsten

- Aanbod blijft sterk achter bij de vraag
- Vraag en aanbod komen in de tijd wel dichterbij elkaar
- Twee belangrijke kanttekeningen:
 - > 100% herbruikbaarheid op hetzelfde niveau ligt niet in de rede
 - > wegvallen van reguliere recycling activiteiten veroorzaakt problemen

Recyclen in de bouw

- 88% van de vrijkomende bouwmaterialen binnen de woning- en utiliteitsbouw wordt gerecycled
- Recyclingpercentages beton en staal bijna 100%
- Groot gedeelte van vrijkomend materiaal uit de woning- en utiliteitsbouw vindt toepassing in de gww

Mogelijkheden voor circulariteit in de bouw

- Minder gebruik van primaire materialen
 - slimmer bouwen
 - anders bouwen/ontwerpen: meer gestandaardiseerd en demontabel
- Toepassen van minder vervuilende primaire alternatieven
 - bestaande alternatieven
 - technisch nieuwe alternatieven/biobased
- Toepassingsmogelijkheden van secundair materiaal bevorderen
- Levensduurverlenging bevorderen

Beleidsimplicaties

- Primaire grondstoffen zijn de komende decennia nog onmisbaar als wij de maatschappelijke opgaven rond de bouw willen realiseren
- Argumentatie rond circulariteit moet scherper worden: gaat het om schaarste van grondstoffen of om schadelijke afvalstromen of emissies?
- Beleid is noodzakelijk om verandering te bereiken en zou zich vooral moeten richten op het stimuleren van slim materiaalgebruik en verdere beperking van afvalstromen en schadelijke emissies.

Beleidsimplicaties

- Beleid: regelgeving (grenswaarden bouwbesluit), fiscaliteit en aanbestedingsbeleid
- Er is weinig bekend over de werking van beleidsinstrumenten en de maatschappelijke voor- en nadelen die hieruit resulteren
- Deeleconomie biedt nauwelijks perspectief voor circulariteit